

Titlul original: *Θαύματα της Αγίας Ζώνης*

Ediția românească:

Minunile Sfântului Brâu al Maicii Domnului

Prima ediție: octombrie 2024

Volum publicat concomitent:

Sfânta Mare Mănăstire Vatoped ISBN 978-618-226-031-9

Editura Isihia ISBN 978-606-95929-2-2

Traducere: Mădălina-Daciana Reznic

Redactare: Sfânta Mare Mănăstire Vatoped

Fotografii: Arhiva Sfintei Mari Mănăstiri Vatoped

Tehnoredactare: Atelierul de Grafică

Copyright © Sfânta Mare Mănăstire Vatoped

Copyright © Editura Isihia

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Minunile Sfântului Brâu al Maicii Domnului

- București : Isihia, 2025

ISBN 978-630-95092-1-5

2

Minunile Sfântului Brâu al Maicii Domnului

SFÂNTA MARE MĂNĂSTIRE VATOPED
SFÂNTUL MUNTE

Cuprins

Prolog.....	5
Introducere	13
Istoricul Sfântului Brâu	29
Minuni mai vechi	53
Minuni recente	69

Prolog

Lucrările lui Dumnezeu și ale Sfinților Săi, pe care mintea Lomenească nu le poate cuprinde și lămurii, se numesc minuni. Dumnezeu săvârșește minuni tot timpul. Acest lucru ni se evidențiază prin cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos: „Tatăl Meu până acum lucrează; și Eu lucrez” (Ioan 5,17). Prin energiile Sale necreate, Dumnezeu asigură, menține și sprijină întreaga creație, toate cele făcute de El. Adică, Dumnezeu păstrează creația așa cum El Însuși a făurit-o; o întreține și o protejează prin grija Sa divină. În acest fel, în lumea fizică, energiile necreate ale lui Dumnezeu – care aduc după sine rezultate create, naturale – sunt manifestate continuu și neîncetat. Prin urmare, experiem o minune neconținută. Toate abilitățile pe care le avem sunt activate cu voia lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu Își îndepărtează energia din vreuna dintre aptitudinile noastre, atunci o pierdem cu totul. Acum am darul vederii; văd pentru că așa vrea Dumnezeu. Dacă Dumnezeu Își înlătură energia, voi fi orb.

Potrivit învățaturii Sfinților Părinți, nu există legi naturale (care guvernează natura), ci cauze spirituale sau necreate. Natura trăiește pentru că împărtășește energia creatoare, providențială și dătătoare de viață a lui Dumnezeu. Dumnezeu, care a creat lumea din nimic, nu a abandonat-o, ci o guvernează prin energiile Sale. Vedem adesea o stabilitate în

manifestarea și dezvăluirea acestor energii necreate. Așa alege Dumnezeu să lucreze. În strădania omului de a se familiariza cu lumea naturală, el descoperă această stabilitate, o înregistrează și o numește „legea naturii”. În consecință, chiar și atunci când oamenii văd că se petrece o minune, și-o explică a fi intervenția lui Dumnezeu, dar conform mersului legilor naturii. Și totuși, minunea nu este amestecul lui Dumnezeu în funcționarea legilor naturale, ci rezultatul Harului Său necreat care lucrează în creația Lui: „Dându-le Tu lor, vor aduna, deschizând Tu mâna Ta, toate se vor umple de bunătați; dar întorcându-ți Tu fața Ta, se vor tulbura; lua-vei duhul lor și se vor sfârși și în țărână se vor întoarce” (Psalmi 103, 29–30).

Puterea de a face minuni stă numai în firea lui Dumnezeu. Sfinții fac minuni datorită harului primit de la El. Energia prin care ei săvârșesc minuni nu este a lor, ci a lui Dumnezeu. În consecință, Maica Domnului, ca Sfântă a Sfințelor, a făcut mai multe minuni decât oricare dintre Sfinți. Și nu numai atât. Toate darurile duhovnicești sunt transmise prin ea îngerilor și oamenilor. Ea se află pe al doilea loc după Treime. După Sfânta Treime, care deține primul loc, urmează cea care este „mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită decât serafimii”. Și, pentru că este a doua după Treime, Maica Domnului pe toate le poate câte le voiește, așa cum aflăm din cântările *Noului Theotokarion, Canoanele Aghiorite ale Maicii Domnului*.

Pe lângă dragostea, bunătatea și curăția ei, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu are mijloace infinite cu care să ne ajute. De ce? Sfântul Nicodim Aghioritul, care a iubit-o atât de mult pe Maica Domnului, explică acest lucru în lucrarea sa, *Despre sărbători (Εορτοδρόμιον)*. Irmosul cântării a noua din

canonul praznicului Cincizecimii astfel grăiește: „Ceea ce nu prin ispitire trupească ai purtat în pânțele și ai împrumutat trup Cuvântului celui Făcător a toate, Maică ce nu știi de bărbat; Fecioară de Dumnezeu Născătoare, lăcașul Celui necu-prins, încăperea a Făcătorului tău Celui nemărginit, pe tine te mărim”. Tâlcuind acest irmos, Sfântul Nicodim face referință la ceea ce Maica Domnului I-a împrumutat Fiului ei, acel lucru care i L-a făcut dator pe veci:

Vedeți cum innograful nu a spus că Fecioara a dat sau a oferit sau vreun alt asemenea cuvânt, ci că a *împrumutat* trup Cuvântului lui Dumnezeu, Făcătorul a toate, pentru a arăta că, prin acel împrumut, Maica Domnului și L-a făcut dator pe Fiul lui Dumnezeu. El a primit un împrumut de la ea – nu un împrumut extern de bani sau de bunuri materiale, care pot fi restituite, ci unul lăuntric din propriul ei trup, adică din sângeuirile sale naturale și neprihănite. Prin urmare, fiind un împrumut de trup, el este veșnic. Rezultă, deci, că Fiul lui Dumnezeu rămâne pentru totdeauna dator față de mama Sa.

Ce să să înțelegem din acestea? Că, de vreme ce Fiul lui Dumnezeu este dator Mamei Sale, El trebuie mai întâi, din obligație, să-i dea toată slava și cinstea dumnezeiască cu care nu a preaslăvit nicio altă creație a Lui. În al doilea rând, El are obligația să asculte mijlocirile și cererile îndreptate către Sine de mama Sa... Vedeți, iubiiții mei, slava și măreția Fecioarei?

*

Această carte consemnează minunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, săvârșite prin harul Brăului ei cel Sfânt. Minunile sunt descrise în scrisorile trimise sfintei noastre mănăstiri de cei cărora le-a fost de ajutor. Acești oameni nu tăinuiesc harul, ci mărturisesc binefacerile. Creștini de prin locurile pe unde Sfântul Brău a fost dus spre închinare ne-au relatat vindecările maladiilor de care sufereau. Majoritatea scrisorilor din arhiva mănăstirii au adrese și nume complete, și chiar numerele de telefon ale expeditorilor. Deoarece anumite persoane au dorit să rămână anonime, ne-am gândit că este mai bine să înregistrăm sau să menționăm doar localitatea și inițialele tuturor, cu excepția celor care ne-au cerut, în scris, să le publicăm numele. Cităm doar acele părți ale scrisorilor care descriu minunile.

Sfânta Scriptură folosește un termen foarte potrivit pentru a exprima o minune, și anume, termenul de „semn”. Semnul dă la iveală, indică pe cineva. Îl descoperă pe Dumnezeu. O minune este bună nu pentru că aduce tămăduire, ci pentru că ni-l descoperă pe Dumnezeu. Acesta este cel mai important lucru. De obicei, ne oprim asupra primei probleme, vindecarea, care are o importanță mai mică, în loc să ne oprim asupra descoperirii slavei lui Dumnezeu, care este mult mai mare.

Experierea personală a prezenței lui Dumnezeu în viețile lor este mărturisită de creștinii care au primit acțiunile binefăcătoare ale Preasfintei noastre Doamne. Acest rezultat prielnic al minunii descoperii lui Dumnezeu este semnul revenirii în fire și al pocăinței. Mulți dintre cei care au primit binefaceri aveau înainte o relație slabă sau inexistentă cu Biserica. După binecuvântările primite, au plâns, și-au dat seama de greșelile

lor, de sărăcia lor duhovnicească, iar acum trăiesc o viață de osteneți și de pocăință.

Ilie Miniati descrie în mod emoționant modul în care Maica Domnului îi alină pe creștini, în special pe cei îndure-rați și întristați:

Orfanilor fără de părinți; părinților care v-ați pierdut copiii; soților care v-ați pierdut jumătățile; străinilor lipsiți de țara natală; voi, cei bolnavi și suferinzi; voi, cei îndure-rați; voi, cei înrobiți; voi, cei păcătoși – nu plângeți. Aveți o mamă: Maica Domnului, mama care vă îndrumă în singurătate și neajutorare, care vă mângâie în durere, care vă oferă leacul patimilor și iertarea păcatelor. Nu plângeți. Aveți o mamă: mama celor îndurerați, Maica Domnului. Creștinilor tineri și bătrâni, preoți, mireni, bărbați și femei, răniți – toți cei ce vă închinați Fiului ei răstignit, chemați-o pe Fecioară; potoliți-vă durerea, ca să vă puteți purta crucea, durerea și întristarea.

Nădăjduim ca publicarea acestei cărți de către Sfânta noastră Mănăstire să ajute la întărirea credinței celor ce se luptă cu îndoiala și să aducă bucurie credincioșilor prin sporirea dragostei față de Preacinstita Născătoare de Dumnezeu.

Starețul Sfintei și Marii Mănăstiri Vatoped

Interiorul
Bisericii Sfântului Brâu.

Istoricul Sfântului Brâu

Cinstitul Brâu al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, împărțit astăzi în trei bucăți, este singura relictă, singurul odor rămas din viața ei pământească și se păstrează în Sfânta și Marea Mănăstire Vatoped. Potrivit tradiției, Brăul a fost țesut din păr de cămilă chiar de mâinile Maicii Domnului, iar după adormirea sa, pe când se înălța la cer, ea i l-a dăruit Apostolului Toma. De praznicul așezării în raclă a Cinstitului Brâu al Maicii Domnului, Biserica psalmodiază troparul sărbătorii: „Prea Sfântă Curată și Neîntinată Fecioară, urcându-te la ceruri, cu mâna ta ai dăruit Apostolului Toma, Preasfântul tău Brâu”.

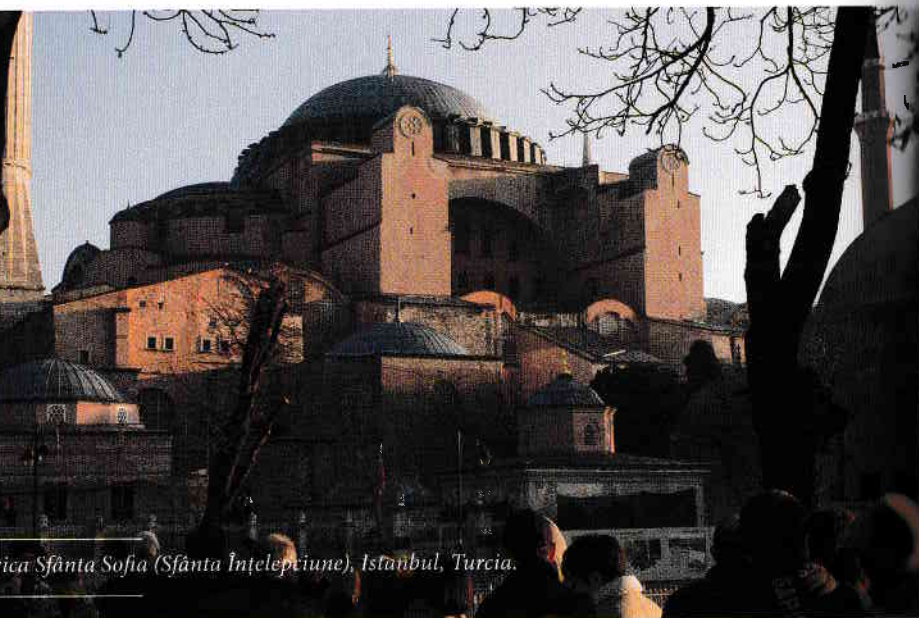
Două femei sărace, dar evlavioase, din Ierusalim au făgăduit să păstreze Cinstitul Brâu. Cu puțin timp înainte de adormirea sa, Preacurata Maică îi ceruse Sfântului Evanghelist Ioan să le împartă acelor femei cele două două veșminte ale sale. Păstrarea Brăului din generație în generație a fost continuată de fecioare credincioase provenind din familia celor două femei.

În timpul domniei împăratului bizantin Arcadie, fiul lui Teodosie cel Mare, Brăul a fost mutat la Constantinopol, slăvită capitală a Imperiului Bizantin. Arcadie a așezat odorul într-o raclă frumoasă, numită „raclă sfântă”, la data de 31 august. Cinstitul Brâu fusese adus pentru a ocroti capitala imperiului

și pe locuitorii acesteia de atacurile dușmanilor, de nenorociri și de uneltirile diavolești.

Câțiva ani mai târziu, fiica lui Arcadie, împărăteasa Pulheria, a ridicat o minunată biserică închinată Maicii Domnului în Halcopratie, unde a așezat Sfântul Brău. Ea însăși a brodat Brăul cu fir de aur, așa cum se poate vedea până în ziua de astăzi în Sfânta și Marea Mănăstire Vatoped.

În secolul următor – nu se știe când și cum – Brăul a fost mutat la Zila, la sud de Amasia, în Capadocia. A fost apoi readus la Constantinopol în zilele împăratului Iustinian I (527–565), ctitorul Bisericii Sfintei Înțelepciuni (Sfânta Sofia). Succesorul său, Iustinian al II-lea, și soția sa, Sofia, au renovat Biserica Maicii Domnului din Halcopratie și au ridicat un paraclis aferosit sfântului chivot. Cinsitul Brăul a fost așezat pe Altar.

Biserica Sfânta Sofia (Sfânta Înțelepciune), Istanbul, Turcia.

Brăul a săvârșit multe minuni la Constantinopol. A tămăduit-o pe Zoe Zaoutzaina, soția împăratului Leon al VI-lea cel Înțelept (886–912), care era chinuită de un duh necurat. Când patriarhul a pus Brăul peste ea, a fost grabnic izbăvită de suferință. Ca semn de recunoștință, împărăteasa Zoe a făgăduit să păstreze cu grijă Cinsitul Brău, împodobindu-l cu fir de aur.

Gherman I, Patriarhul Constantinopolului (715–730), descrie în versuri dumnezeiasca și veșnic-păstrata mireasmă a minunilor înfăptuite de Brău, care aduce bucurie celor ce se ating de el cu credință și cu evlavie. Iar Iosif Imnografal (cca. 816–866) laudă sfântul odor, care, prin harul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, îi sfințește pe cei care vin să o cinstească cu credincioșie, ridicându-i din stricăciune și izbăvindu-i de boli și de dureri.

Mozaic din biserică Sfânta Sofia înfățișându-l pe Sfântul Leon al VI înclinându-se Domnului Hristos

În jurul anului 1150, Sfântul Brău se afla în Palatul cel Mare al Constantinopolului, în Biserica Sfântul Mihail. Probabil că fusese deja împărțit în bucăți, iar acelea dăruite și altor biserici.

În secolul al XII-lea, în special în timpul domniei lui Manuel I Comnenul (1143–1180), ziua de prăznuire a Sfântului Brău a fost stabilită oficial pe 31 august, deși anterior fusese sărbătorit odată cu așezarea Veșmântului Maicii Domnului în raclă, pe 2 iulie.

În timpul celei de-a patra cruciade din 1204, unele bucăți au fost luate de cetele invadatoare și mutate în Apus. Din fericire, nu toate s-au pierdut. Cert este că o parte din Sfântul Brău a rămas în Constantinopol, iar după recuperarea orașului de către Mihail al VIII-lea Paleologul în 1261, el a fost păstrat în biserica din Vlaherne.

Cea mai mare parte din Sfântul Brău rămasă până în ziua de astăzi este formată din cele trei bucăți care se păstrează în mănăstirea noastră. Două bucăți au fost dăruite mănăstirii; a treia bucată, mai mică, a rezultat când una dintre primele două bucăți a fost tăiată în jumătate când Brăul se afla în orașul Ainos [Enez], în secolul al XVIII-lea.

Dăruitorul primei bucăți a Brăului a fost împăratul Ioan al VI-lea Cantacuzino (1341–1354), el dăruind această – cea mai mare – bucată din Sfântul Brău Mănăstirii Vatoped laolaltă cu multe alte odoare neprețuite, pentru care este și considerat unul dintre cei mai mari binefăcători ai mănăstirii. Mai târziu, Cantacuzino a abdicat de la tronul imperial și a fost tuns monah cu numele de Ioasaf. Cel mai probabil, a viețuit la Mănăstirea Vatoped. Există o ilustrație realizată în 1818 la

Sfântul mucenic Lazăr (+1389), regele Serbiei, cel ce a donat Sfintei Mănăstiri Vatoped cea de-a doua bucată din Sfântul Brău. Dintr-un tablou mural din Șchitul „Înălțarea Domnului”, etnorii de Sfântul Vasile de la Sfânta Mănăstire Hilandar.

Moscova înfățișându-l pe împăratul Ioan Cantacuzino dăruind Mănăstirii Vatoped Brăul Maicii Domnului într-o raclă mare.

Donatorul celei de-a doua bucăți din Brău a fost marele mucenic, cneazul (prințul) Lazăr I al Serbiei (1372–1389), care a dăruit Brăul după cum urmează: